

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hexameron Mysteriologicvm in quo ex Gen. c. 1.
Cosmopoeja Hominis Lapsi Mystica id est Omnia omnium
à Creatione Mundi statuum propriè dicta Sacramenta
salutis perditae restaurativa nec non Hierarchia ...**

**Stummel, Friedrich
Sneps, Martin**

Herbipoli, 1663

Reseratio Vigesima Octava.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9468

ut illa sub his hominem ad
perfectam charitatem dispo-
nat & præparet.

RESERATIO VIGESIMA
OCTAVA.

*Agua penitentiae virtutis ad
procreanda ex peccatoribus
terra volatilia Cœli, tam est
necessaria, ut sit aut peniten-
dum aut ardendum: adeo est
efficax, ut animans propter
peccata mortalia in Æthiopiis
sani, propter venialium mul-
titudinem & varietatem in
pardum seu chameleonte
versam super nivem dealbet;
ita potens est, ut amissam gra-
tiam post liminiò redire jubeat,
& gloriam eternam nostri ju-
ris esse faciat.*

Pœnitentiæ virtus in re vel
in voto omni adulto, quæ
vel

vel unicum premit peccatum
 mortale, ad justitiæ resuscita-
 tionem simpliciter necessaria
 est necessitate medii & præce-
 pti, quod est juris naturæ ab
 ipso Deo indispensabilis; quã-
 do tamen obliget cum timore
 speculamur, etenim tenemus
 non obligare statim post com-
 missum peccatum, neq; quo-
 ties per reminiscenciam lanci-
 nat peccatoris conscientiam,
 etsi etiam non solum in arti-
 culo mortis, sed & antea ex
 debito Reverentiæ ad Deum,
 toties, quoties item tenetur
 Deum amare super omnia,
 immo & intrâ brevius sæpè
 tempus tenet obligatio, tum
 videlicet, quando peccator
 habet debitum ordinandi mo-
 res juxta regulas honestatis,

& servandi alia præcepta secundum diversitatem personarum, locorum, tentationum & similibus, occurrentia; doctrina vel opinio eorum, quod contritionis præceptum in termino vitæ adeo urgeat, ut sine illa ne quidem Sacramentum cum attritione mortalia delere valeat, casu quo occurrat pœnitenti incertitudo aut fallibilitas intentionis & jurisdictionis Confessarii, non caret probabilitate atque in praxi secura. Ecce, arcta quidem, at dulcis pœnitentiæ necessitas, nesciens quippe miseriæ telum rectâ tranare facit ad Cœlum, nam *quantum distat ortus ab occasu, longè, longissimè fecit à nobis iniquitates nostras, nequè ullus scele-*

Pf. 102
v. 12.

scelerum etfi gravissimorum
 numerus, cumulus,
 unò verbò, nullus scelerum
puteus tam profundè *urfit os*
suum super caput peccatoris,
 quæ pœnitentialis aquæ asper-
 sio, plus quam *Nehemiæ*, non
 consumat atque in nihilum re-
 digat. Temerarium dogma est,
 & Caininæ sobolis placitum,
 quod Deus universali lege
 magnis peccatoribus neget
 concursum ad concipiendum
 dolorem, omnique destituat
 auxiliò sufficienti vel efficaci
 ad pœnitendum, ut talibus sit
 impossibile consequi vitam æ-
 ternam. Vos ergò *Cacologi*
Theologi sentite de Domino in
bonitate, quia nemo homi-
 num, quando de peccatorum
 retractatione seriò & plenâ ad-

Mach.
 2. c. 1.
 v. 21.

F S

VER-

vertentiâ deliberat, quasi potentiâ solùm physicâ præditus, caret necessariò *potentiâ morali* etiam *mediatâ* ad impediendam impœnitentiam finalem, quæ malitiam habet specie distinctam ab aliis peccatis mortalibus. Aqua pœnitentiæ perfectæ seu contritionis omnem prorsus abluit culpam, & prætereà reatum pœnæ æternæ in & extra Sacramentum, immò contritio aliqua valdè excellens ac in gradu heroico omnem pœnam temporalem, quam quilibet per opera satisfactoria, indulgentias, suffragia &c. valet extinguere. Efficax remedium & satisfactio pro peccato veniali est actus quicumque bonus ab operante ad hoc

re-

relatus; à priori contritio perfecta etiam extra Sacramentum ad remissionem venialium, quæ de se non exigit infusionem gratiæ sanctificantis, sufficit, de congruo, non de condigno; attritionis actus nequaquam, nisi in finem satisfactionis per modum meriti impetratorii adhuc applicatus fuerit. Porro, quævis peccatilia & venialiter commissa absterguntur per dignam Sacramentorum susceptionem, imò & sacramentalia, etsi non semper infallibiliter; constanter asserendum aliqua remitti post hanc vitam, in instanti Separationis animæ, non quidem intuitu gratiæ inhærentis, nec propter actus ab anima separata elicitos; sed intuitu o-

perum in statu viæ factorum.
 Peccata semel dimissa postre-
 cidivam nunquam repullu-
 lant, quo ad culpam aut de-
 bitum pœnæ, merita econtra
 per peccatum mortale mortifi-
 ficata in pœnitentiæ viribus
 integrè, completè ac perfectè
 reviviscunt in ordine ad præ-
 mium substantiale gratiæ &

Pf. 106.
 v. 1. 2

gloriæ; quare peccatores, *con-
 fitemini Domino, quoniam bo-
 nus, quoniam in seculum mise-
 ricordia ejus; dicant qui redem-
 pti sunt à Domino, dicant, quo-
 niam misericordia Domini su-
 per omnia opera ejus, verùm
 quis sapiens & custodiet hæc, &
 intelliget misericordias Domini
 in tempore suo.*

Pf. 108
 v. ult.